

AKV udvider

Af bestyrelsesformand Jørgen Skeel

Fra AKV's bestyrelse og ledelse er der et ønske om at udvide produktionen af kartoffelmel.

Tanken bag udvidelsen er at kunne dække det øgede behov, som bliver skabt af den nye modificeringsfabrik.

Ydermere er det et ønske at udnytte fabriksanlægget fuldt ud gennem investering i de flaskehalse, der begrænser kapaciteten. Anlægget er i særdeles god stand, og der er mulighed for at øge kapaciteten med 25-35% til en relativt billig pris og derved forøge AKV's konkurrenceevne.

Arbejdet med opførelsen af det nye modificeringsanlæg på AKV er i fuld gang og forløber planmæssigt.

De nye produkter vil sikre en høj modificeringsgrad af det producerede mel, vil skabe større avance, og vil gøre os mindre konjunkturfølsomme, når prisen på nativ stivelse er lav.

I de senere år er der sket betydelige forbedringer på AKV med investeringer i vaskerianlæg, indampningsanlæg, proteinanlæg og i år food modificeringsanlæg. At forøge produktionen fra 44.500 ton til 60.000 ton stivelse ved udvidelse af andelstegningen med ca. 35% vil medvirke til at skabe en større samlet betaling for kartoflerne og fastholde kartoflen som en afgrøde med stor og stigende bundlinje i Nordjylland.

Der er stor grund til, at AKV ser optimistisk på fremtiden.

Selve andelsudvidelsen skal godkendes på en generalforsamling, og i den forbindelse vil der blive indkaldt til ekstraordinær generalforsamling. Datoen er endnu ikke fastsat, men det forventes at blive i slutningen af oktober. Derefter vil salget foregå over en relativt kort tidshorisont, for at både gamle og nye avlere kan gøre klar til næste kampagne med de øgede leveringsrettigheder.

En ny fabrik bliver til

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

Fundamentet til den nye modificeringsfabrik står færdigt, og monteringen af elementerne på fabriken er begyndt. Elementerne vil blive rejst over de næste 7 uger, og derefter begynder arbejdet inde i selve bygningen. Det forventes, at fabriksbygningen (minus lager) er færdig til det nye år, og herefter løber installationen af maskiner og instrumenter frem til april 2018. Medio 2018 vil fabriken stå klar og kunne producere de nye fødevarerprodukter.

Samtidig er der stor aktivitet bag kulisserne, hvor vores samarbejdspartner Cargill arbejder sammen med de potentielle kunder for at forberede markedet til de nye produkter. Cargill har et kommercielt hold, som allerede nu arbejder sammen med mange store partnere, og der er modtaget tilkendegivelse fra flere kunder, der ønsker at benytte de nye produkter. Da det drejer sig om nogle nye produkter, vil det dog forsat tage en del år at opbygge markedet og nå op på det fulde potentiale. Denne udvikling er regnet ind i den forretningsplan, der ligger til grund for forretningen, og det er forsat en rigtig god forretning.

Elementerne hejses på plads til den nye fabrik

På AKV glæder vi og meget til, at den nye fabrik står klar, og vi skal til at arbejde med et nyt område.

Kampagnestart i parløb med stor byggeaktivitet

Af produktionschef Morten Pedersen

Endnu en kampagne er skudt i gang. Denne gang lidt senere end planlagt, for som vi alle vist har mærket, har vejret har ikke været med avlerne her i sommer.

Så er der kartofler i graven igen

Sidste års kampagne har givet stor aktivitet med hensyn til forbedringer til dette års start, og disse blev testet ved både en lille og stor test i uge 36. Det har det vist sig, at arbejdet har båret frugt, og denne kampagne har fået en rigtig god start.

Kampagnestarten var også ventet med længsel, da vores overgangslager med stivelse næsten nåede røde tal. Vi håber derfor på en rigtig god høst for os alle, så vores lagre igen bliver fyldt til randen.

Traditionen tro har vi igen i år kunnet trække på tidligere ansatte her på AKV, og det sætter vi alle stor pris på. Den viden, som de erfarne pensionister kan bidrage med, er guld værd.

Denne kampagne er anderledes end sidste kampagne, der var præget af opstart af protein- og inddamperanlæg, og til næste år vil AKV igen se en del anderledes ud.

Vi er i fuld gang med flere byggeaktiviteter på AKV. Her kan kort nævnes de projekter, vi har gang i lige nu.

Starchify: Som allerede nævnt er fundamentet til byggeriet færdigt, og elementerne er ved at blive rejst. Indtil videre ser alt ud til at gå efter planen, hvor der bliver forventet produkttest i foråret 2018.

Lagerhal: Dele af fundamentet er færdige. Der forventes, at byggeriet vil stå klar til brug i forsommeren 2018.

Værksted: Der er gravet ud til fundament, og det nye værksted forventes at stå færdigt til årsskiftet 2017/2018.

Som det fremgår, har vi nok af projekter kørende på AKV, men det, der kommer i første række, er altid at få en god kampagne, så det er vores primære fokusområde lige nu.

Udskiftning i bestyrelsen

Af sekretær Jytte Koldkjær

Ved AKV's generalforsamling den 20. juni 2017 var der nyvalg til AKV's bestyrelse. Per Bach Laursen fra Løgstør blev erstattet af Søren Aaen fra "Gandrupgård" i Gandrup.

Søren Aaen, der er 55 år, er faglært landmand og har været selvstændig siden 1988.

Bedriften, der består af en række ejendomme, drives primært med opdræt af fedesvin (ca. 16.000 om året) og planteavl.

Der dyrkes ca. 700 ha, heraf ca. 30 ha med stivelseskartofler.

Kalender

Af sekretær Jytte Koldkjær

Avlermøde
Generalforsamling

Tirsdag den 23. januar 2018 kl. 09.00
Tirsdag den 19. juni 2018 kl. 13.30

Generalforsamling med sund debat

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

AKV Langholt AmbA afholdt den 20. juni 2017 sin årlige generalforsamling. Avlere, bestyrelse og ledelsen fra AKV var mødt op, og der var fremmødt ca. 70 avlere. Første store punkt var formandens beretning fra Jørgen Skeel samt gennemgang af årets regnskab af Ronnie Nielsen.

Efter fremlæggelserne blev der fra salen stillet generelle spørgsmål samt spørgsmål til detaljer i regnskabet. Der var en sund debat omkring størrelsen af den samlede betaling for kartoflerne sammenlignet med KMC-fabrikkerne. Både ledelse og bestyrelse tog til efterretning, hvor fokusområderne hos deltagerne i generalforsamlingen var.

Efter en god debat blev regnskabet godkendt af generalforsamlingen.

Per Christensen blev genvalgt, mens Per Bach Laursens udgik af bestyrelsen og erstattes af Søren Aaen (se særskilt præsentation). Ved den efterfølgende konstituering til bestyrelsen blev til forretningsudvalget genvalgt Jørgen Skeel og Per Chris-

tensen, mens Per Bach Laursen, der hidtil har været det tredje medlem af forretningsudvalget, blev erstattet af Palle Joest Andersen.

Efterfølgende blev der orienteret om den planlagte andelsudvidelse, hvor der blev varslet en ekstraordinær generalforsamling i oktober/november for at kunne godkende andelsudvidelsen. Størrelsen af andelstegningen blev oplyst til minimum 20%, og dette er forsat gældende.

Der er efterfølgende blevet arbejdet videre på andelsudvidelsen, og det forventes, at der udsendes indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling samt detaljer omkring salget af andele inden for de nærmeste par uger.

Sluttelig blev der informeret om, hvordan inddamperinvesteringen samt investeringen i den nye modificeringsfabrik forløber. Inddamperen er afsluttet, og første driftsår var der nogle udfordringer, som påvirkede driftsøkonomien lidt, men dette er efterfølgende forbedret, så det ikke påvirker fremover.

Innovationsfonden investerer i kartoffelmelsindustrien

Af udviklingschef Niels Eriksen

Kartofflen er råvare for stivelse, foderprotein, pulp, gødning, og indtjeningen herfra er i sidste ende den pris, avlerne får for deres kartofler. På AKV er opgaven løbende at udnytte mulighederne i kartofflen og udvikle produkter med højere værdi og dermed forbedre afregningen. Sammen med flere universiteter og andre firmaer, herunder KMC har AKV

søgt Innovationsfonden og netop fået godkendt endnu et projekt, hvor fonden investerer 14 mio. kr. i ny forskning og udvikling, der kan give nye ingredienser til fødevarerindustrien. Projektet løber de næste 5 år og skulle gerne give nye produkter udvundet af kartoffelprotein og/eller K-2 gødningsproduktet.

Pensionister i arbejdstøjet

Af agrochef Henrik Pedersen

AKV er kendt som en arbejdsplads med høj anciennitet. Men ikke nok med det, vi har flere medarbejdere, der efter de er gået på pension eller efterløn stadig har en tilknytning til AKV. Således har vi her i kampagnen assistance fra ikke mindre end fire medarbejdere i denne kategori. Niels Jørgen Poulsen (til venstre) giver end hånd med ved opstarten af vaskeriet og oplæring af ny medarbejder, Tage Jørgensen (i midten) tager dagvagten på RC3, og Knud Pedersen (til højre) pakker mel ud på eftermiddagsvagt. Disse tre medarbejdere repræsenterer tilsammen 88 års anciennitet. Endvidere hjælper tidligere vejer Juhl Jørgensen, der også er pensionist, til i forsøgsmarken.

Skimmel i 2017

Af agrochef Henrik Pedersen

Budgettet for skimmelbekæmpelse blev sprængt i 2017, og ingen er gået fri af angreb. Der er to væsentlige ting, der har præget sæsonen, nemlig et ekstremt gunstigt vejr for skimmel kombineret med, at Kuras nok ikke er så resistent mod skimmel, som den var for år tilbage.

Dagligt bliver vejret bedømt for i hvilket omfang, det er gunstigt for skimmel. Det opgøres i antal timer, hvor luftfugtighed og temperatur er således, at skimmel kan danne sporer og dermed viderebringe smitten. Som hovedregel skal der være 10 timer i træk, for at dette kan ske.

Hvis man tæller disse timer sammen for de sidste tre år, viser det et skræmmende stort antal timer i 2017:

	juni	juli	aug
2017	207	244	191
2016	128	158	193
2015	110	179	122

Figur 1: Antal timer ved vejrtilgængeligheder for skimmelsporedannelse

Kuras og skimmel

I starten af sæsonen blev der konstateret skimmel i mange sorter, mest i Kuras, men da Kuras udgør ca. 70% af arealet er der ikke noget unaturligt i dette. Problemet med de tidlige angreb i Kuras i år var, at de aldrig rigtig forsvandt igen. I slutningen af sæsonen er det primært Kuras, vi ser skimmel i. Det skyldes, at sorten har den egenskab, at den bliver ved med at sætte ny top, hvilket gør, at den kan være vanskelig at holde beskyttet i sensommeren.

Skal Kuras så ud? Nej, for det er stadig en meget dyrkningssikker sort med et stort udbytte - men vi bliver nok nødt til at lave en ny strategi for skimmelforebyggelse i sorten, som f.eks. indebærer en lidt tidligere start på sprøjtningerne og konsekvent anvendelse af Proxanil.

Nofy kunne jo være et bud på en afløser til Kuras, med meget høj skimmelresistens, men ikke høj nok til, at den ikke kan få skimmel i august. Men udbytter i forsøg i hele Europa ser lovende ud.

Hvordan gik kartoffelåret 2017 ?

Af agrochef Henrik Pedersen

Det endelige resultat kan først gøres op, når leverancerne er afsluttet, og det gennemsnitlige udbytte kan beregnes. Men her i slutningen af september er det vigtigt at vurdere, om gødningstildelingen har været passende. Den "ideelle" kartoffelmark begynder at blive lys i bladene omkring 1. september. Når dette sker, vil man typisk opnå det største udbytte med den højeste stivelsesprocent. Mange synes, at en god kartoffelmark er en, der stadig er grøn midt i september, men det er en fejl ! En mark, der er fuldt grøn i midten af september, vil typisk ikke gro af, og derfor opnår man lavere stivelsesprocent af kartofler, der ikke har gode lagrevner.

Så ud og kig på markerne og lav en vurdering af, om resultatet ser tilfredsstillende ud, og så sammenlign med gødningstildeling. Der er stor forskel på markernes N-behov. Vi har avlere, der her til forlevering har leveret Kuras med over 21% i stivelse og over 500 hkg/ha, men vi har også dem, der avler 400 hkg/ha med 17% stivelse.

Tænk over, om det ikke er næste år, du skulle begynde at anvende bladstilkanalyser til styring af N-tildelingen.